

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list CG”, br. 40/10, 6/13, 70/17 i 125/23) i člana 39 stav 1 Zakona o finansijskim konglomeratima („Službeni list CG”, br. 24/25 i 14/26), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 27. februara 2026. godine, donio je

ODLUKU

O NAČINU OBRAČUNAVANJA ADEKVATNOSTI KAPITALA NA NIVOU FINANSIJSKOG KONGLOMERATA

I. OSNOVNA ODREDBA

Predmet

Član 1

Ovom odlukom propisuje se način obračunavanja adekvatnosti kapitala na nivou finansijskog konglomerata u kojem najznačajniji dio čine kreditne institucije, finansijske institucije, društva za pomoćne usluge i lizing društva (u daljem tekstu: bankarski sektor).

II. OBRAČUN REGULATORNOG KAPITALA

Otklanjanje višestrukog priznavanja i stvaranje regulatornog kapitala u okviru grupe

Član 2

Regulatorni kapital koji neposredno ili posredno proizilazi iz transakcija između subjekata u okviru istog finansijskog konglomerata ne uključuje se u obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva na nivou finansijskog konglomerata.

Prenosivost i raspoloživost regulatornog kapitala

Član 3

(1) Regulatorni kapital priznat za kreditnu instituciju, a koji prelazi iznos potreban za ispunjavanje zahtjeva solventnosti iz člana 7 ove odluke, ne uključuju se u obračun regulatornog kapitala finansijskog konglomerata, ni u zbir regulatornog kapitala pojedinačnih subjekata u okviru tog finansijskog konglomerata, osim ako ne postoje pravne, regulatorne ili praktične prepreke za njegov prenos između subjekata u finansijskom konglomeratu.

(2) Kreditna institucija odgovorna za obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva dužna je da, prilikom dostavljanja rezultata obračuna i pratećih podataka Centralnoj banci Crne

Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) kao nadležnom koordinatorskom tijelu, potvrdi i dokumentuje usklađenost sa stavom 1 ovog člana.

Regulatorni kapital na nivou bankarskog sektora

Član 4

(1) Regulatorni kapital koji je priznat u bankarskom sektoru ne uključuje:

- 1) stavke redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala, u smislu propisa kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija;
- 2) stavke osnovnog regulatornog kapitala subjekata koji podliježu zahtjevima zakona kojim se reguliše tržište kapitala, ako su te stavke klasifikovane u osnovni kapital ili dopunski kapital u skladu sa tim zakonom.

(2) Regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana može se koristiti isključivo za pokriće rizika bankarskog sektora, i ne može se smatrati prihvatljivim za pokriće rizika drugog finansijskog sektora u okviru tog finansijskog konglomerata.

Nedostatak regulatornog kapitala na nivou finansijskog konglomerata

Član 5

(1) Ako se na nivou finansijskog konglomerata utvrdi nedostatak regulatornog kapitala, za njegovo pokriće mogu se koristiti samo stavke kapitala koje su prihvatljive prema sektorskim propisima bankarskog sektora i sektora osiguranja, i to naročito:

- 1) stavke redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, utvrđene u skladu sa propisom kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija;
- 2) stavke osnovnog regulatornog kapitala društava za osiguranje klasifikovana u odgovarajuće kategorije kapitala (osnovni kapital, dodatni kapital i dopunski kapital) u skladu sa propisima o osiguranju, ako uključivanje tih stavki nije ograničeno posebnim propisom iz oblasti osiguranja.

(2) Stavke kapitala iz stava 1 ovog člana koje se koriste za pokrivanje nedostataka regulatornog kapitala na nivou finansijskog konglomerata moraju biti stvarno raspoložive i prenosive u skladu sa članom 3 stav 2 ove odluke.

Dosljednost primjene

Član 6

Kreditna institucija i mješoviti finansijski holding u okviru finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke, dužni su da izabranu metodu obračunavanja dodatnih kapitalnih zahtjeva primjenjuju dosljedno, osim ako Centralna banka, kao nadležni koordinatorski tijelo, ne odobri drugačije.

Zahtjev solventnosti

Član 7

(1) Zahtjev solventnosti, u smislu ove odluke, čine kapitalni zahtjevi i kapitalni zahtjevi iznad minimalno propisanog, utvrđeni zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, uključujući i zahtjev koji proizilazi iz procesa procjene adekvatnosti internog kapitala, zahtjev za kombinovani bafer i druge mjere koje izriče Centralna banka, a koje rezultiraju povećanjem kapitalnih zahtjeva.

(2) Kapitalni zahtjevi i zahtjevi koji se odnose na solventnost na nivou finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke, obračunavaju se na način propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Tretman međusektorskih ulaganja

Član 8

(1) Ulaganja subjekata finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke u subjekte iz sektora osiguranja, koja se u skladu sa sektorskim propisima odbijaju od kapitala, ne stvaraju dodatne kapitalne zahtjeve na nivou finansijskog konglomerata.

(2) Ako tretman iz stava 1 ovog člana utiče na promjenu iznosa očekivanih gubitaka po osnovu pristupa zasnovanog na internim rejting sistemima u skladu sa propisom kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija, iznos koji odgovara toj promjeni dodaje se regulatornom kapitalu tog finansijskog konglomerata.

Fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti za neregulisane subjekte finansijskog sektora

Član 9

(1) Ako mješoviti finansijski holding ima ulaganje u neregulisani subjekat finansijskog sektora, fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti za taj subjekat obračunavaju se u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, ako je bankarski sektor najznačajniji sektor u finansijskom konglomeratu.

(2) Za neregulisani subjekat finansijskog sektora koji nije subjekat iz stava 1 ovog člana, odnosno nije subjekat u kojem mješoviti finansijski holding ima ulaganja, fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti obračunavaju se u skladu sa propisima bankarskog sektora ako je to najbliži finansijski sektor neregulisanog subjekta finansijskog sektora.

(3) Određivanje najbližeg finansijskog sektora iz stava 2 ovog člana zasniva se na opsegu finansijskih djelatnosti konkretnog subjekta i mjeri u kojoj se te djelatnosti sprovode (npr. sektor u kojem subjekat pretežno obavlja djelatnost, kojem je ekonomski najviše izložen, ili u koji bi bio klasifikovan da je regulisan i sl.), a u slučaju da nije moguće jasno utvrditi najbliži finansijski sektor, primjenjuju se sektorski propisi najznačajnijeg sektora u finansijskom konglomeratu.

III. METODE OBRAČUNAVANJA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Metoda računovodstvene konsolidacije

Član 10

- (1) Regulatorni kapital finansijskog konglomerata obračunava se na osnovu konsolidovanih finansijskih izvještaja.
- (2) Dodatni kapitalni zahtjev za regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana čini pozitivna razlika između:
 - 1) regulatornog kapitala finansijskog konglomerata obračunatog na osnovu konsolidovane pozicije grupe, utvrđene u skladu sa sektorskim propisima, i
 - 2) zbira zahtjeva solventnosti za svaki posebni finansijski sektor u grupi.
- (3) Za izračunavanje regulatornog kapitala finansijskog konglomerata kod kojeg je najznačajniji bankarski sektor, na nekonsolidovana ulaganja primjenjuje se sljedeće:
 - 1) značajna nekonsolidovana ulaganja u subjekte finansijskog sektora koji pripadaju sektoru osiguranja u cjelosti se odbijaju od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata;
 - 2) ostala nekonsolidovana ulaganja u subjekte sektora osiguranja u cjelosti se odbijaju od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata u skladu sa relevantnim sektorskim propisima kojima se uređuje obavljanje djelatnosti osiguranja.
- (4) Svaka stavka regulatornog kapitala koju je izdao jedan subjekat finansijskog konglomerata, a koju drži drugi subjekat u okviru istog finansijskog konglomerata, odbija se od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata, ako prethodno nije isključena u postupku računovodstvene konsolidacije.
- (5) Subjekt koji je pod zajedničkom kontrolom za potrebe odgovarajućeg računovodstvenog režima uključuje se u obračun u skladu sa sektorskim propisima o proporcionalnoj konsolidaciji ili uključivanju proporcionalnog udjela.
- (6) Ako se na vrijednosti imovine ili obaveza primjenjuju regulatorna prilagođavanja vrijednosti i odbici u skladu sa propisom kojim se reguliše adekvatnost kapitala kreditnih institucija, za potrebe obračuna koriste se vrijednosti koje su priznate tim propisom, isključujući imovinu i obaveze drugih subjekata u tom finansijskom konglomeratu.
- (7) Kada sektorski propisi zahtijevaju obračun pragova ili ograničenja, pragovi ili ograničenja na nivou finansijskog konglomerata obračunavaju se na osnovu konsolidovanih podataka finansijskog konglomerata i nakon odbitaka iz st. 3 i 4 ovog člana.
- (8) Regulisani subjekti koji podliježu superviziji na konsolidovanoj osnovi na nivou bankarske grupe posmatraju se zajednički pri obračunu pragova i ograničenja.

(9) Regulisani subjekti koji ne podliježu superviziji na konsolidovanoj osnovi obračunavaju pragove i ograničenja pojedinačno, u skladu sa sektorskim propisima.

(10) Prilikom sabiranja sektorskih zahtjeva solventnosti ne vrše se dodatna prilagođavanja, osim onih propisanih članom 8 ove odluke ili sektorskim propisima.

(11) Centralna banka, kao koordinator, vrši provjeru primjene metode računovodstvene konsolidacije i može zahtijevati korekcije obračuna u slučaju nepravilnosti ili nedosljednosti.

Metoda dedukcije i agregacije

Član 11

(1) Ako se koristi metoda dedukcije i agregacije, regulatorni kapital regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu obračunava se na osnovu finansijskog izvještaja svakog pojedinog subjekta u grupi.

(2) Ako je regulatorni kapital regulisanog subjekta predmet regulatornih prilagođavanja vrijednosti u skladu sa sektorskim propisima, primjenjuje se jedan od sljedećih tretmana:

- 1) filtrirani neto iznos dodaje se knjigovodstvenoj vrijednosti ulaganja ako povećava regulatorni kapital;
- 2) filtrirani neto iznos odbija se od knjigovodstvene vrijednosti ulaganja ako smanjuje regulatorni kapital.

(3) Kod finansijskih konglomerata kod kojih je najznačajniji bankarski ili investicioni sektor, značajna ulaganja u subjekte sektora osiguranja, koja nijesu u obliku učešća, odbijaju se u potpunosti od regulatornog kapitala subjekta koji drži taj instrument, u skladu sa sektorskim propisima.

(4) Ulaganja između subjekata u okviru istog finansijskog konglomerata u instrumente kapitala koji se priznaju kao regulatorni kapital odbijaju se ili isključuju iz obračuna, uzimajući u obzir sektorska ograničenja.

(5) Dodatni kapitalni zahtjev obračunava se kao pozitivna razlika između:

- 1) zbira regulatornog kapitala svakog pojedinačnog regulisanog i neregulisanog subjekta iz finansijskog sektora u finansijskom konglomeratu; i
- 2) zbira:
 - propisanih zahtjeva solventnosti za svaki regulisani i neregulisani subjekat finansijskog sektora u grupi, obračunatih u skladu sa sektorskim propisima, i
 - knjigovodstvene vrijednosti udjela u drugim subjektima u okviru grupe.

(6) Obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva iz stava 5 ovoga člana primjenom metode dedukcije i agregacije vrši se primjenom sljedeće formule:

$$scar = \sum_{i=1}^{G_{fin}} x_i (OF_i) - \left(\sum_{i=1}^{G_{fin}} (REQ_i) + \sum_{j=1}^G (B V_j) \right)$$

$$scar \geq 0$$

pri čemu je:

scar - zahtjevi adekvatnosti kapitala;

OF_i - regulatorni kapital;

i - regulisani i neregulisani subjekat finansijskog sektora u finansijskom konglomeratu;

REQ_i - zbir zahtjeva solventnosti;

G - grupa;

$B V_j$ - knjigovodstvena vrijednost;

j - udjeli u drugim subjektima grupe.

(7) Centralna banka, kao koordinator, vrši provjeru primjene metode dedukcije i agregacije, i može zahtijevati korekcije obračuna u slučaju nepravilnosti ili nedosljednosti, kao i dodatne podatke ili ponavljanje obračuna.

Kombinovana metoda

Član 12

(1) Centralna banka može da odobri primjenu kombinovane metode za obračun adekvatnosti kapitala, samo ako:

- 1) nije razumno moguće primijeniti metodu računovodstvene konsolidacije iz člana 10 ove odluke ili metodu dedukcije i agregacije iz člana 11 ove odluke na sve subjekte u finansijskom konglomeratu, naročito zbog toga što je jedan ili više subjekata izvan obuhvata konsolidacije ili se nalaze u trećoj zemlji i nije moguće pribaviti pouzdane podatke za primjenu tih metoda; ili
- 2) subjekti, na koje bi se metoda računovodstvene konsolidacije, odnosno metoda dedukcije i agregacije primjenjivala pojedinačno, su zbirno od zanemarljivog značaja za ciljeve dodatne supervizije, odnosno nadzora regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu.

(2) Svi regulisani subjekti koji nijesu subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da primjenjuju metodu računovodstvene konsolidacije ili metodu dedukcije i agregacije.

(3) Kada Centralna banka jednom da odobrenje za primjenu metode iz stava 1 ovog člana, ta metoda primjenjuje se dosljedno.

(4) Centralna banka može oduzeti odobrenje za primjenu kombinovane metode ako prestanu razlozi iz stava 1 ovog člana.

IV. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 13

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

O.br. 0101-1771-9/2026
Podgorica, 27. februara 2026. godine

**PREDSJEDAVAJUĆA
GUVERNERKA**

dr Irena Radović, s.r.